

DZIAŁALNOŚĆ MUZEALNA W OŚRODKU KULTURY LEŚNEJ W GOŁUCHOWIE W 2018 ROKU

Konrad Bul

Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie

W 2018 roku obchodziliśmy w Polsce jubileusz 100-lecia odzyskania niepodległości. Wiele instytucji publicznych przygotowywało się do obchodów. Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie – Dział Muzealny swoje przygotowania rozpoczął już z początkiem roku 2017, ogłaszając organizację IV Konferencji Naukowej *Las i historia*, której przewodnim tematem była zbliżająca się rocznica. Tym samym już w październiku 2017 roku na konferencji zaprezentowano tematy odnoszące się do problematyki budowy polskiej administracji leśnej. Efekty tej konferencji zostały opublikowane w czerwcu 2018 roku w XVII tomie „Studiów i Materiałów Ośrodka Kultury Leśnej”¹. Kolejnym działaniem bezpośrednio związanym z obchodzonym jubileuszem było prowadzenie prac dotyczących organizacji okolicznościowej wystawy pt. *Lasy w stulecie odzyskania niepodległości*. Wystawa została zaprojektowana jako dwuczęściowa prezentacja wkładu polskich leśników w dzieło budowy kraju po wiekowej niewoli. Pierwsza część, udostępniona w kwietniu 2018 roku, to wybór fotografii przedstawiających leśników, ich rodziny, miejsca ich pracy, smutki i radości w okresie ostatnich stu lat. Na tych zdjęciach nie znajdziemy sztandarowych osiągnięć leśników, nie znajdziemy stosów pozyskanego drewna, ale zobaczymy twarze zniszczone ciężką pracą, odpoczynek po pracy, kontakty z miejscowym społeczeństwem tak często wspierającym

1 Studia i Materiały Ośrodka Kultury Leśnej, 2018, t. 18, red. Gwiazdowicz D.J., s. 418.

leśników w ich codziennym trudzie. Znajdziemy echa historycznych wydarzeń: nawiązanie do Wielkiej Wojny, wojny polsko-bolszewickiej, powstania Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, działalności Rodziny Leśnika – organizacji zrzeszającej leśników i ich żony we wspólnym dziele szerzenia wiedzy w środowiskach wiejskich, II wojny światowej, odbudowy po wojnie oraz choćby dowód obecności leśników w ostatniej tragedii narodowej – 10 kwietnia 2010 roku. Liczba i wybór zdjęć są ograniczone zasobami zbiorów muzealnych Ośrodka Kultury Leśnej, ograniczone są również subiektywnym spojrzeniem autora wystawy. Druga część udostępniona w innym obiekcie wystawienniczym we wrześniu była wyborem materiałów archiwalnych pochodzących również wyłącznie ze zbiorów muzealnych Ośrodka. Przy tworzeniu prezentacji dokumentów kierowano się wartością historyczną i różnorodnością poszczególnych obiektów. Duży wpływ na wybór miał fakt, że zbiory archiwalne Ośrodka składają się przede wszystkim ze spuścizn i opowiadają o dokonaniach zawodowych leśników. Szczęśliwym trafem zbiory dotyczą zarówno wybitnych osobistości, np. profesora Andrzeja Szujckiego czy profesora Floriana Budniaka, jak i szeregowych leśników, którzy całe życie spędzili w leśnicówkach, gromadząc dowody sumiennej, ciężkiej pracy. I te właśnie dokumenty zostały przedstawione na wystawie. Oczywiście pokazano również inne dowody aktywności zawodowej leśników w postaci dyplomów, plakatów, rysunków projektowych, ale nadal motywu przewodnim był człowiek, leśnik w swym codziennym trudzie. Prezentowane zestawy dokumentów obejmowały lata jubileuszu naszej państwowości. Obie wystawy w październiku zostały połączone w jedną ekspozycję w taki sposób, by w rocznicę odzyskania niepodległości można było je pokazać w całości. Ekspozycja w obiekcie Powozownia przewidziana została do marca 2019 roku.

We wrześniu 2018 roku Ośrodek uczestniczył również w Europejskich Dniach Dziedzictwa organizowanych pod hasłem *Niepodległa dla wszystkich*, podczas których obok okolicznościowego stoiska z gramami i zajęciami edukacyjnymi wykonane wcześniej w Dziale Muzealnym wystawy stanowiły główne rocznicowe zaplecze. Za swoje działania podczas 26 Gali Europejskich Dni Dziedzictwa spośród 1900 uczestników tego przedsięwzięcia Ośrodek został wyróżniony okolicznościowym dyplomem.

Obok okolicznościowej wystawy historycznej najważniejszym wydarzeniem wystawienniczym była organizacja i realizacja XI Ogólnopolskiego Przeglądu Twórczości Artystycznej Leśników OPTAL 2018. Po raz pierwszy w tytule przeglądu zamiast pojęcia „amatorskiej” zostało użyte pojęcie „twórczości artystycznej”, co jest wynikiem wniosków składanych przez uczestników sądów konkursowych kilku ostatnich przeglądów.

Przygotowania do najważniejszego wydarzenia wystawienniczego kierowanego do wszystkich leśników i ich rodzin trwały od początku roku i polegały na gromadzeniu prac poszczególnych twórców, ich opracowywaniu i przygotowywaniu obszernego informatora wystawy. Ekspozycja objęła prawie 400 prac 80 twórców. Uroczysty finał jedenastej edycji Ogólnopolskiego Przeglądu Twórczości Artystycznej Leśników – OPTAL 2018 odbył się 25 września 2018 roku w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie. Nagrody zostały przyznane w pięciu

z sześciu dziedzin twórczości. Grand Prix OPTAL-u otrzymał Zbigniew Bogucki z Nadleśnictwa Konstantynowo, wielokrotny uczestnik OPTAL-i, jak również laureat w dziedzinie malarstwa.

W dniu 26 lutego została udostępniona wystawa karykatur Jacka Frankowskiego zatytułowana *Rzecz w tym, żeby fantazji nie tracić! Bohaterowie Trylogii Henryka Sienkiewicza w karykaturze Jacka Frankowskiego*. Wystawa wypożyczona z Muzeum Historii Ruchu Ludowego w Warszawie.

22 marca otwarcie wystawy autorskiej Arkadiusza Mańczyka z Nadleśnictwa Zawadzkie pt. *Ptaki naszych lasów w twórczości Arkadiusza Mańczyka*. Na wystawę złożyły się rzeźby i obrazy będące efektem ostatnich lat pracy artysty. W otwarciu wystawy wzięła udział grupa pracowników z Nadleśnictwa Zawadzkie. Wystawa została zaopatrzona w informator.

W końcu kwietnia rozpoczęto wstępne prace przygotowawcze do realizacji wystawy *Ptaki Nadleśnictwa Turek*. To wystawa autorska wykonana na zamówienie nadleśnictwa. Ma charakter edukacyjny i kierowana jest do młodzieży szkolnej. Wystawa z uwagi na jej charakter udostępniona została natychmiast po zawieszeniu. Uroczystość wernisażu zastąpiono finisażem organizowanym w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kultury Leśnej i Łowieckiej w Gołuchowie, do którego współorganizacji zostało zaproszone Nadleśnictwo Turek.

21 czerwca otwarto wystawę *Pejzaże Marka Kiedrowskiego*, której właścicielem jest Nadleśnictwo Kościan, i to we współpracy z tym nadleśnictwem przygotowano wystawę. Autor zdjęć jest leśnikiem pracującym w Nadleśnictwie Kościan. Wykonywana przez niego praca daje nie tylko powody do satysfakcji zawodowej, ale również twórcze spełnienie. Przyroda inspirowa go od najmłodszych lat, a owocem wieloletniej pasji fotograficznej są zdjęcia z różnych stron Polski i Europy. Na wystawie prezentowanej w Ośrodku Kultury Leśnej można było oglądać kadry, na których utrwalił ziemię kościańską, polskie wybrzeże oraz pejzaże z Czech, Niemiec, Włoch, Grecji czy hiszpańskiej Teneryfy². W otwarciu wystawy udział wzięli m.in. przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu oraz duża delegacja pracowników Nadleśnictwa Kościan. Wystawie towarzyszył informator.

7 lipca udostępniona została wystawa prac prof. Adama Fołtarza *Im głębiej w nas Inner landscapes*.

Adam Fołtarz studiował na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W latach 1998–2013 pracował w Instytucie Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Obecnie zatrudniony jest na Europejskim Wydziale Sztuk Akademii Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie. Autor wielu instalacji łączących różne formy plastyczne z formami literackimi, rzadziej teatralnymi, a także wielu wystaw czyisto plastycznych. Z Ośrodkiem Kultury Leśnej w Gołuchowie nawiązał kontakt w 1986 roku, tworząc pierwszą aranżację wystawy stałej – *Związki lasu z kulturą* – ukazującej kulturotwórczą rolę lasu. Później jeszcze tylko raz zaprezentował

2 Z informatora wystawy.

się w Gołuchowie wydarzeniem artystycznym *Genesis – Monochromie*. Wystawa nawiązywała do całej jego plastycznej twórczości. Jest obrazem ciągłego poszukiwania tożsamości artystycznej, w tym wypadku opartego na formach przyrodniczych. Środkiem poznania samego siebie jest tu przetworzone artystycznie drzewo. Wystawa była prezentowana w Gołuchowie do końca sierpnia³.

20 września została otwarta wystawa *Inspiracje naturą, wystawa rodziny Antowskich*. Andrzej Antowski sporo lat przepracował w Lasach Państwowych. Uważa, że kontakt z naturą był najprzyjemniejszym aspektem w jego życiu zawodowym. Obecnie jest rencistą, ale z lasem się nie pożegnał, gdyż to on właśnie dostarcza mu inspiracje twórcze. Ogląda stare, powalone drzewa i widzi w nich przyszłe rzeźby; przysiadła na kamieniu i wie, że za chwilę powstanie z niego jakaś „gadzina”.

Andrzej tworzy w drewnie (dębie, wiązcie) i granicie. Jego prace zdobią parki, ogrody i pasieki rozmieszczone w kilku miejscowościach powiatu międzychodzkiego.

Anna Antowska, żona Andrzeja, wyznaje, że od zawsze marzyła o tym, aby malować, rzeźbić, rysować – tworzyć... Zaczęło się w 1995 roku, kiedy to postanowiła wysłać zamiast tradycyjnych kartek – płaskorzeźby szopek. Pierwsze prace malarskie wykonywała na plastrach drewna, skleje oraz płótnie pozyskanym ze starych zasłon lnianych. Posługiwała się wtedy farbami plakatowymi oraz temperą. Prace wybywały z domu jako prezenty okolicznościowe dla członków rodziny oraz grona znajomych, które, o dziwo, zaczęło się mocno powiększać. Oni to właśnie nakłonili ją do wystawiania oraz zorganizowali pierwszą wystawę, których przez ponad 20 lat zebrało się sporo. Anna prezentowała swą twórczość m.in. w Klubie Seniora w Międzychodzie (1995), w tamtejszym muzeum regionalnym (1996), na wystawie w ramach ogólnopolskiego konkursu twórczości leśników w Woźniwodzie (3. nagroda w dziedzinie malarstwa), na wystawie pokonkursowej Ogólnopolskiego Przeglądu Twórczości Artystycznej Leśników OPTAL 2000 w Gołuchowie (wyróżnienia w dziedzinie malarstwa i rzeźby), w Zamku Opalińskich w Sierakowie (2004), w Zakopanem (2005) czy w Galerii Sztuki „Starówka” w Poznaniu (2012) i podczas wielu innych wystaw zbiorowych i poplenerowych. Wystawę wzbogacił informatorem⁴.

24 października 2018 roku została otwarta wystawa fotograficzna organizowana wspólnie z Nadleśnictwem Antonin: *Tam gdzie sosnowe bory dębami poprzetykane*. Autorem fotogramów jest Krzysztof Moroz – pracownik Nadleśnictwa Antonin. Wystawa to prezentacja walorów przyrodniczych i architektonicznych Nadleśnictwa Antonin. Na 30 fotogramach zaprezentowane były najciekawsze i najwartościowsze przyrodniczo zakątki nadleśnictwa położonego na granicy Wielkopolski i Dolnego Śląska, w obrębie Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy, które z licznymi stawami rybnymi tworzą niepowtarzalny klimat. Wystawę

3 Z informatora wystawy, autor Paweł Szczepaniak.

4 Z informatora wystawy, autor Andrzej Antowski.

udostępniono w dniu 24 października w obecności okolicznych nadleśniczych i innych zaproszonych gości.

Obok cyklu wystaw Dział Muzealny w roku 2018 przygotował i zrealizował kolejny V Międzynarodowy Festiwal Kultury Leśnej i Łowieckiej w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie, a także dwie konferencje naukowe: *European Forest Network* oraz *Społeczna rola lasu i środowiska przyrodniczego*.

W dniach 24–27 maja wspólnie z Polskim Towarzystwem Leśnym zostało zorganizowane spotkanie *European Forest Network*. Wzięli w nim udział przedstawiciele organizacji leśnych z Litwy, Islandii, Szwecji i Polski. Planowana forma konferencyjna z uwagi na mniejszą od przewidywanej liczbę uczestników zamieniona została na formę panelowo-terenową. Prace w imieniu Ośrodka wykonywał Dział Muzealny, przygotowano i zrealizowano program pobytu, a także zapewniono stosowne warunki lokalowe i transportowe. Efektem spotkania jest publikacja w języku angielskim przygotowana w oparciu o materiały dostarczone przez uczestników.

W dniach 18–19 października w salach Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie odbyła się organizowana przy współpracy z Sekcją Socjologii Środowiska Polskiego Towarzystwa Socjologicznego konferencja *Społeczna rola lasu i środowiska przyrodniczego*. Jej celem było pokazanie lasu – elementu środowiska przyrodniczego w kontekście społecznym wyrażanym nie tylko określonymi formami jego użytkowania, ale także sferą pozamaterialną. Ze zgłoszonych i zaakceptowanych 24 wystąpień wygłoszone zostały 22 referaty. Głos zabierali m.in.: prof. dr hab. Małgorzata Grodzińska-Jurczak, dr M. Blicharska, dr hab. D. Rancew Sikora, dr K. Niedziałkowski, dr hab. P. Matczak. Wymienieni powyżej naukowcy związani są z Uniwersytetem Jagiellońskim, Uniwersytetem Gdańskim, Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza, Uniwersytetem Mikołaja Kopernika, Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Polska Akademią Nauk i Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu. W konferencji uczestniczyli również pracownicy Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, parków narodowych, kilku Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych oraz nadleśniczowie i zainteresowani pracownicy lasów – zwłaszcza edukatorzy.

Kolejnym wydarzeniem o charakterze naukowym był aktywny udział pracowników Działu w konferencji organizowanej na terenie Nadleśnictwa Spała. Była to Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Wkład leśników w czyn niepodległościowy*. Przedsięwzięcie organizowane przez RDLP Łódź, przy pomocy IPN, pod patronatem narodowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy oraz Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, odbyło się w dniach 19–20 czerwca. Dział Muzealny przygotował referat pt. *O mundurze leśnym. Mundur leśny na tle zmian polityczno-gospodarczych*, prezentację oraz okolicznościową wystawę *Historia munduru leśnego w stulecie odzyskania niepodległości*. Autorami wystąpienia byli Konrad Bul – referat i wystawa oraz Mateusz Modrzejewski – prezentacja.

Przedstawiciele Działu Muzealnego brali również bierny udział w konferencji naukowej *Las dla człowieka – człowiek dla lasu* organizowanej przez UMKS w Warszawie oraz w II Konferencji Łowieckiej organizowanej przez Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu i Radę Łowiecką w Poznaniu.

Pracownicy Działu Muzealnego bardzo aktywnie uczestniczyli w pracach wydawniczych zarówno w ramach wydawnictwa Ośrodka Kultury Leśnej, jak i w wydawnictwach zewnętrznych. **W ciągu roku zostało przygotowanych i opublikowanych 27 wystąpień i artykułów:**

1. Konrad Bul, *O mundurze leśnym. Mundur leśny na tle zmian polityczno-gospodarczych. Referat przygotowany na konferencję historyczną w Spale.*
2. Józef Nadolny, *Dawny przemysł leśny. Modele zakładów w Muzeum Leśnictwa w Gołuchowie* (maszynopis – s. 23, fot. 15, ryc. 19), dla Muzeum Archeologicznego w Biskupinie, aut.
3. Materiały informacyjne do „Zagajnika” (7 tytułów):
Joanna Kostka – artykuły z cyklu – Archiwum fotograficzne OKL
Nr 1(49)2018 – *Ochrona lasu*
Nr 2(50)2018 – *Tableau*
Nr 3(51)2018 – *OPTAL... tak to się zaczęło*
Nr 4(52)2018 – *Pamięć*

Józef Nadolny

- Nr 1(49)2018 – *Pilarki nowego świata*
- Nr 2(50)2018 – *Mielerz czy retorta?*
- Nr 3(51)2018 – *Średnicomierze. Pomiar grubości drzew i drewna*
- Nr 4(52)2018 – *Karpina, karczowniki, karczowanie*
4. Informacje o wystawach na stronę internetową (10 tytułów).
5. Informacje o wydarzeniach artystycznych i naukowych na strony internetowe (6 tytułów).

Przygotowano zestaw 10 informatorów wystaw. Prace polegały na wykonaniu makiet, stworzeniu lub korekcie tekstów, wykonaniu prac wydawniczych. W tym przypadku pracował zespół składający się z plastyka, korektora i pracownika nadzorującego daną wystawę.

Od września 2018 roku zespół pracowników Działu Muzealnego poszerzony został o osobę dr. inż. Sergii Boiko, którego zadaniem ma być rozwinięcie badań naukowych realizowanych bezpośrednio w Ośrodku Kultury Leśnej i w Dziale Muzealnym. W pierwszych miesiącach Sergii Boiko kończył prace rozpoczęte w poprzednim miejscu zatrudnienia – Uniwersytecie Olsztyńskim, lecz opracowania wykonane w ostatnich czterech miesiącach 2018 roku przekazał do wydawców już pod afiliacją Ośrodka. W ramach prac naukowych realizowanych w Dziale Muzealnym i OKL we współautorstwie z naukowcami z Olsztyna, Ukrainy i Japonii przygotował następujące publikacje:

- Sergii Boiko, Ernest Bielinis, Zbigniew Sierota, Anna Zawadzka, Maciej Nasiadko, Jakub Borkowski, *Changes in lower layers biodiversity caused by Polish pony in old growth Scots pine stands.*
- Petro Lakyda, Viktor Myroniuk, Andrii Bilous, Sergii Boiko, *Klasyfikacja sezonowych obrazów kompozytowych Landsat 8 OLI według procentu pokrycia roślinnością leśną.* Artykuł przesłany do „Sylwana” w październiku 2018 roku.
- Ernest Bielinis, Adrian Łukowski, Aneta Omelan, Sergii Boiko, Lidia Bielinis, Norimasa Takayama, *The effect of recreation in a snow-covered forest environment on the psychological relaxation of young females.* Artykuł wysłany do „In-

ternational Journal of Environmental Research and Public Health” w grudniu 2018 roku.

Pracownicy Działu Muzealnego organizowali lub uczestniczyli w organizacji i obsłudze wydarzeń o charakterze festynów i festiwali.

Najważniejszy dla działu był kolejny V Międzynarodowy Festiwal Kultury Leśnej i Myśliwskiej Gołuchów 2018, który odbył się 16 czerwca. Organizatorem festiwalu był Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, przy współudziale nadleśnictw: Antonin, Grodziec, Kalisz, Krotoszyn, Piaski, Przedborów, Syców, Taczanów, Turek, Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Rychtałskie” i Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice, Okręgowej Rady Łowieckiej w Kaliszu, Samorządu Województwa Wielkopolskiego, Starostwa Powiatowego w Pleszewie oraz Urzędu Gminy Gołuchów, a także Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych, które zaprezentowało zespół działań związanych z realizacją programu – *DOBRE Z LASU*.

W konkursie udział wzięło 12 zespołów prezentujących sygnały myśliwskie, 8 zespołów przedstawiło muzykę myśliwską, a 62 solistów starało się jak najlepiej pokazać przed publicznością i jury.

W konkursie przyznano nagrody i wyróżnienia. Nagrodę specjalną za najlepsze wykonanie utworu nieobowiązkowego *Żubr z Gołuchowa* autorstwa Romana Idzikowskiego otrzymał zespół działający przy Uniwersytecie Aleksandrasa Stulginskisa w Kownie, nagrodę wręczył sam autor utworu. Natomiast Grand Prix festiwalu – statuetkę żubra – również otrzymał Zespół Sygnalistów Myśliwskich z Litwy. Był to zespół najwyżej oceniony przez sędziów w kategorii muzyki myśliwskiej. W podsumowaniu festiwalu przewodniczący jury Artur Kanawka powiedział: „Poziom tegorocznych konkursów był niezwykle wysoki. W kilku przypadkach jury przyznało taką samą liczbę punktów i o zwycięstwie zaważyły subtelności. Należy rozważyć, czy nie wprowadzić dogrywki, by łatwiej rozwiązać wszelkie wątpliwości. Dziękujemy bardzo zespołowi z Litwy, który przyjechał z daleka i tak pięknie zagrał dla polskiej publiczności”.

Jednak sygnaliści to nie jedyna atrakcja festiwalu. Poza odbywającymi się konkursami można było także obejrzeć pokaz pracy z psami. Przez cały czas byli obecni sokolnicy z Polskiego Klubu Sokolników Polskiego Związku Łowieckiego „Gniazdo Sokolników”. Dużym powodzeniem cieszyły się konkursy wiedzy leśnej, m.in. rozpoznawanie poroży, tropów czy odgłosów zwierząt leśnych na stoiskach edukacyjnych przygotowanych przez OKL w Gołuchowie, Nadleśnictwo Antonin, Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Rychtałskie”. Gmina Gołuchów przedstawiała ofertę turystyczną. Ponadto można było zapoznać się z prezentacją rekonstrukcji wnętrza leśniczówki wykonanej przez studentów Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Natomiast na stoisku przygotowanym przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych z Warszawy każdy chętny mógł spróbować wyrobów z dziczyzny, m.in. gulaszu myśliwskiego czy kiełbasy z dziczyzny. Tego dnia można było również – całkowicie bezpłatnie – zwiedzić wystawę Muzeum Leśnictwa. W przerwie przesłuchań konkursowych odbył się koncert Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Rajska, która swym występem porwała publiczność do spontanicznych oklasków w rytm granych przez siebie znanych melodii.

Natomiast tuż przed ogłoszeniem wyników miał miejsce jeszcze jeden występ – Leśniczowie i Synowie z Nadleśnictwa Gidle w składzie Andrzej Borkowski z synem Mikołajem i Marek Gajosek z synem Marcinem swym pełnym humorem koncertem dostarczyli wielu pozytywnych wrażeń. Zatem festiwalowy dzień okazał się prawdziwą ucztą dla melomanów, nie tylko dla koneserów sygnalistyki, muzyki myśliwskiej, ale także muzyki popularnej w aranżacji orkiestry dętej czy w wykonaniu utalentowanych leśników⁵.

W zakresie działania pracowników Działu Muzealnego są jeszcze inne przedsięwzięcia składające się na pracę muzealnika. Do tych prac należą m.in.: opracowywanie zbiorów, nadzór nad ekspozycjami, uzupełnianie ekspozycji stałych nowymi obiektami, praca koncepcyjna dotycząca modernizacji wystaw istniejących i budowy nowych, a także inne przedsięwzięcia mające podkreślić szczególny charakter Muzeum Leśnictwa i Ośrodka Kultury Leśnej funkcjonujących w strukturach Lasów Państwowych.

- Pracownia plastyczna wykonywała liczne rysunki i ilustracje przeznaczone do różnych wydawnictw Ośrodka – łącznie wykonanych zostało 27 rysunków ilustracyjnych, a także przygotowano makiety wszystkich plakatów, informatorów i katalogów wystaw organizowanych w Ośrodku.
- W ciągu roku przeprowadzono kwerendy zbiorów muzealnych i archiwalnych na potrzeby zgłaszających się pracowników naukowych i jednostek organizacyjnych lasów.
- Prowadzono prace konserwatorskie zbiorów na ekspozycjach:
 - a. Czyszczenie eksponatów w gablotach (luty, marzec 2018).
 - b. Uzupełnianie środków ochronnych w gablotach z owadami.
 - c. Czyszczenie obiektów na ekspozycjach w okresie styczeń–marzec.

Opracowywanie zbiorów:

- opisy muzealiów technicznych – 55 obiektów,
- opisy muzealiów historycznych – 15 obiektów,
- opisy muzealiów artystycznych – 130 obiektów,
- skanowanie fotografii z archiwaliów ML – 462 fotografie,
- wykonanie opisów do zbiorów fotograficznych – 320 pozycji,
- wykonywanie opracowań zbiorów archiwalnych – 132 jednostki archiwalne.

W marcu sfinalizowany został zakup trzech rogów myśliwskich przeznaczonych dla pracowników Działu Muzealnego oraz Działu Edukacji i Informacji, którzy postanowili podnosić swoje umiejętności gry, a także stworzyć zespół, który docelowo będzie obsługiwał uroczystości OKL. W ciągu roku odbywały się systematyczne spotkania wyznaczonych pracowników, którzy samodzielnie oraz pod kierunkiem wynajętego muzyka ćwiczyli grę. Pierwsza publiczna prezentacja, ale też pokaz umiejętności miały miejsce w grudniu 2018 roku podczas spotkania gwiazdkowego pracowników Ośrodka.

5 Z wewnętrznego sprawozdania ze zrealizowanego przedsięwzięcia, aut. J. Kostka.

Najważniejszą pracą Działu Muzealnego realizowaną w roku 2018 było rozpoczęcie realizacji zadania: *Modernizacja wystawy stałej „Spotkanie z lasem – ochrona przyrody”*.

W jego ramach wykonano: pełną inwentaryzację istniejącej wystawy z opisami, wymiarami eksponatów i gablot; prace przy weryfikacji i uzupełnianiu informacji według najnowszych publikacji naukowych; prace koncepcyjne dotyczące modernizacji wystawy.

Uzupełniono posiadane zbiory fotografii, filmów i dźwięków związanych z wystawą.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami zlecono wykonanie projektu realizacyjnego wraz z kosztorysem w celu przygotowania przetargu na realizację zadania (ze środków inwestycyjnych). Przeprowadzono prace przygotowawcze do przetargu (w listopadzie przetarg został ogłoszony – do przetargu nie zgłosił się żaden wykonawca).

W listopadzie i grudniu prowadzono bardzo intensywne prace przy sporządzaniu wniosku do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie przebudowy wystawy. Wniosek został złożony i przyjęty w dniu 21 grudnia 2018 roku. Zadanie to będzie kontynuowane w roku 2019.

DZIAŁALNOŚĆ MUZEALNA W OŚRODKU KULTURY LEŚNEJ W GOŁUCHOWIE W 2018 ROKU

Streszczenie

W roku 2018 obchodziliśmy jubileusz 100-lecia odzyskania nieodległości. Z tej okazji w Ośrodku podjętych zostało szereg inicjatyw nawiązujących do tego wydarzenia. Wiodącym przedsięwzięciem była organizacja wystawy autorskiej *Lasy w stulecie odzyskania niepodległości*. To działanie i inne zaprezentowane w czasie Europejskich Dni Dziedzictwa zostały zauważone podczas 26. Gali Europejskich Dni Dziedzictwa, podczas której spośród 1900 uczestników przedsięwzięcia działania Ośrodka zostały wyróżnione okolicznościowym dyplomem.

W ciągu roku zorganizowano szereg wystaw czasowych, z których najważniejszą była wystawa XI Ogólnopolskiego Przeglądu Twórczości Artystycznej Leśników, w którym udział wzięło 80 twórców, przedstawiając prawie 400 prac. Dział zorganizował dwie konferencje naukowe: międzynarodową – *European Forest Network* oraz krajową – *Społeczna rola lasu i środowiska przyrodniczego*. Konferencja organizowana wspólnie z Wydziałem Nauk Społecznych UAM w Poznaniu już w trakcie przygotowań wzbudziła spore zainteresowanie przyrodników i ekologów.

V Międzynarodowy Festiwal Kultury Leśnej i Łowieckiej – cykliczne wydarzenie tradycyjnie organizowane przez nadleśnictwa południowej Wielkopolski i samorządowców – zgromadziło prawie 1000 uczestników i obserwatorów.

Rozpoczęto prace nad realizacją zadania: *Modernizacja wystawy stałej „Spotkanie z lasem – ochrona przyrody”*. Jego finalizacja przewidziana jest w roku 2019.

Słowa kluczowe: jubileusz, konferencja, wystawa, muzeum leśnictwa, *Spotkanie z lasem*, historia, niepodległość

MUSEUM ACTIVITY IN THE FOREST CULTURE CENTRE IN GOŁUCHÓW IN 2018

S u m m a r y

In 2018, we celebrated the 100th anniversary of regaining independence. On this occasion, the Centre has taken a number of initiatives related to this event. The leading undertaking was the organization of the original exhibition *Forest in the centenary of regaining independence*. This and other activities presented during the European Heritage Days were noticed during the 26th Gala of the European Heritage Days, where out of 1,900 participants of the project – the Centre's activities were honored with an occasional diploma.

During the year, a series of temporary exhibitions were organized, where the most important was the exhibition of the 11th National Foresters' Art Review, in which 80 authors took part, presenting nearly 400 projects. The department organized two scientific conferences: the international – *European Forest Network* and the national – *The civic role of the forest and the natural environment*. The conference, organized jointly with the Faculty of Social Sciences of Adam Mickiewicz University in Poznań, it aroused considerable interest of naturalists and ecologists during the preparations.

The 5th International Festival of Forest and Hunting Culture is a cyclical event traditionally organized by the Forest Districts of south Greater Poland and local governments, which gathered nearly 1,000 participants and observers.

The project began on the task: Modernization of the permanent exhibition *Spotkanie z lasem – ochrona przyrody* [*Meeting with forest – nature protection*]. The finalization of the project is scheduled for 2019.

Keywords: anniversary, conference, exhibition, forestry museum, *Meeting with the forest*, history, independence

Ryc. 1. Konferencja *Spółeczna rola lasu i środowiska przyrodniczego* (fot. K. Ziółkowska)
Fig. 1. Conference *The civic role of the forest and the natural environment* (photo by: K. Ziółkowska)

Ryc. 2. Wystawa *Lasy w stulecie odzyskania niepodległości* (fot. K. Bul)
Fig. 2. Exhibition *Forest in the centenary of regaining independence* (photo by K. Bul)

Ryc. 3. Uczestnicy *European Forest Network* (fot. K. Bul)

Fig. 3. Participants of the *European Forest Network* (fot. K. Bul)

Ryc. 4. Ogólnopolski Przegląd Twórczości Artystycznej Leśników (fot. P. Ortell)

Fig. 4. Nationwide Review of Artistic Creation of Foresters (photo by P. Ortell)